

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

HOTĂRÂREA BIROULUI PERMANENT pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru constituționalitate

În temeiul prevederilor art. 35 alin. (1) lit. k) și ale art. 68 alin. (2) pct. II din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28 din 24 octombrie 2005, republicat,

Biroul permanent al Senatului hotărăște:

Articol unic – Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei pentru constituționalitate, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Această hotărâre a fost adoptată de Biroul permanent al Senatului în ședința din 4 martie 2019.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI.

Iulian-Claudiu Manda

București, 4 martie 2019
Nr. 5

REGULAMENTUL
de organizare și funcționare a
Comisiei pentru constituționalitate

Capitolul I
Organizarea Comisiei

1. Dispoziții generale

Art. 1. - Comisia pentru constituționalitate, denumită în continuare *Comisia*, este organul de lucru al Senatului, constituit pentru pregătirea activității de legiferare și pentru realizarea funcției de control parlamentar.

2. Componenta Comisiei

Art. 2. - (1) Numărul locurilor în Comisie ce revine fiecărui grup parlamentar se stabilește de Comitetul liderilor grupurilor parlamentare, denumit în continuare *Comitetul liderilor*, în termenul hotărât de Biroul permanent, astfel încât să se respecte configurația politică a Senatului la începutul fiecărei sesiuni parlamentare.

(2) Componenta membrilor biroului Comisiei pe grupuri parlamentare este stabilită de Comitetul liderilor, astfel încât să se respecte configurația politică a Senatului rezultată din alegeri, precum și principiul consacrat de art. 16 alin. (3) teza a doua din Constituția României, republicată. Componenta astfel stabilită se supune votului plenului Senatului.

3. Biroul Comisiei

Art. 3. - (1) Biroul Comisiei este compus dintr-un președinte, un vicepreședinte și un secretar, pe baza hotărârii plenului Senatului, la propunerea Comitetului liderilor, urmărindu-se respectarea configurației politice a Senatului.

(2) Revocarea unui membru al biroului Comisiei se face de către grupul parlamentar care l-a desemnat.

(3) Funcția respectivă devine vacantă, iar grupul parlamentar, prin liderul său, face o nouă desemnare.

(4) Pierderea calității de membru al unui grup parlamentar atrage încetarea de drept a funcției de conducere în cadrul unei comisii parlamentare.

Art. 4. - Comisia are următoarele obiecte de activitate:

a) elaborarea avizelor de stabilire a competenței dezbaterii și adoptării ca primă Cameră sesizată a inițiativelor depuse la Senat, la solicitarea Biroului permanent;

b) elaborarea unui raport, în cazurile de neconstituționalitate constatate potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României;

c) elaborarea textului punerii de acord a prevederilor declarate neconstituționale cu dispozițiile Constituției României, la sesizarea Biroului permanent sau a președintelui Senatului, cu respectarea prevederilor art. 74 și 147 alin. (1) din Constituție;

d) elaborarea, la solicitarea președintelui Senatului sau a Biroului permanent, a unui punct de vedere asupra conflictelor juridice de natură constituțională între instituțiile statului, pe care îl înaintează spre consultare;

e) elaborarea avizelor/punctelor de vedere cu privire la orice alte sesizări referitoare la drepturile și libertățile garantate de Constituție, astfel cum se regăsesc în Capitolul II al acesteia;

f) monitorizarea executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care se stabilește încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului de către statul român și informarea plenului Senatului cu aspectele importante constatate;

g) participarea, alături de alte comisii de specialitate, la procedurile de numire a celor trei judecători la Curtea Constituțională, din partea Senatului;

h) exercitarea controlului parlamentar asupra instituției Agentului guvernamental și a celorlalte instituții în sarcina cărora cad obligațiile statului român de a executa hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului;

i) organizarea audierilor și a dezbaterilor pe tema executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, solicitarea informațiilor și accelerarea implementării măsurilor de executare a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, supuse dezbaterii în cadrul Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei;

j) menținerea legăturilor bilaterale cu Comisia pentru afaceri constituționale (AFCO), Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) din cadrul Parlamentului European, Comisia pentru alegerea judecătorilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, precum și cu comisiile de resort (omoloage) din parlamentele naționale ale statelor Uniunii Europene.

Capitolul II ***Atribuții***

1. Atribuțiile biroului Comisiei

Art. 5. - Atribuțiile biroului Comisiei sunt următoarele:

- a) propune proiectul ordinii de zi a fiecărei ședințe;
- b) propune atribuțiile ce revin fiecărui senator în cadrul Comisiei;
- c) propune constituirea de subcomisii, stabilindu-le componența și sarcinile;
- d) organizează ședințe, consultări sau audieri pe diverse teme din domeniul de activitate a Comisiei;
- e) hotărăște condițiile și limitele participării la ședințele Comisiei a unor persoane interesate, care au înaintat o cerere scrisă și motivată, sau a personalului de specialitate al Senatului;
- f) propune alte măsuri ce interesează bunul mers al activității Comisiei.

2. Atribuțiile președintelui Comisiei

Art. 6. - Președintele Comisiei are următoarele atribuții:

- a) asigură reprezentarea Comisiei în raporturile cu Biroul permanent, Comitetul liderilor și celelalte comisii;
- b) conduce ședințele Comisiei, conform normelor stabilite de Regulamentul Senatului, republicat, și de prezentul regulament;
- c) invită, din proprie inițiativă sau la solicitarea membrilor Comisiei, să participe la lucrările Comisiei persoane din afara acesteia;

- d) are acces sau poate desemna alt reprezentant al Comisiei la ședințele comisiilor care examinează lucrări ce prezintă importanță pentru Comisie;
- e) semnează rapoartele și celelalte acte elaborate de Comisie;
- f) îndeplinește alte atribuții, prevăzute de prezentul regulament sau stabilite prin votul majorității membrilor Comisiei.

3. Atribuțiile vicepreședintelui Comisiei

Art. 7. - Vicepreședintele Comisiei îndeplinește, în lipsa sau la cererea președintelui, atribuțiile acestuia, precum și alte atribuții prevăzute de prezentul regulament sau stabilite prin votul Comisiei.

4. Atribuțiile secretarului Comisiei

Art. 8. - Secretarul Comisiei are următoarele atribuții:

- a) ține evidența prezenței senatorilor la ședințele Comisiei;
- b) urmărește primirea avizelor de la celelalte comisii permanente și a punctului de vedere al Guvernului;
- c) asigură redactarea tuturor actelor Comisiei;
- d) numără voturile exprimate în ședințele Comisiei;
- e) urmărește întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor Comisiei, stenografiate sau înregistrate audio-video;
- f) contrasemnează toate actele Comisiei;
- g) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de prezentul regulament sau stabilite prin votul Comisiei.

Capitolul III

Organizarea și funcționarea Comisiei

1. Convocarea Comisiei

Art. 9. - (1) Convocarea ședințelor Comisiei se face, potrivit programului de lucru al Senatului, de președintele acesteia sau, în lipsa sa, de vicepreședintele care îl înlocuiește, pe baza hotărârii biroului Comisiei.

(2) Ședințele Comisiei pot avea loc în același timp cu cele ale plenului, numai cu aprobarea Senatului.

(3) În afara programului de lucru, Comisia poate fi convocată și poate ține ședințe cu aprobarea sau din dispoziția Comitetului liderilor. Aceste ședințe trebuie anunțate tuturor membrilor Comisiei cu cel puțin 24 de ore înainte de ora programată pentru desfășurare.

Art. 10. - Ordinea de zi se afișează pe pagina de internet a Senatului și se aduce la cunoștință, în scris, membrilor Comisiei; de asemenea, se aduce la cunoștință inițiatorilor, inclusiv Guvernului, cu minimum 48 de ore înainte de data ședinței, prin grija personalului de specialitate al Comisiei, iar Guvernului, prin grija Departamentului pentru relația cu Parlamentul.

2. Ședințele Comisiei și publicitatea lor

Art. 11. - (1) La ședințele Comisiei pot asista reprezentanții presei.

(2) Comisia, cu majoritate de voturi, decide, în funcție de ordinea de zi, asupra caracterului dezbaterilor.

Art. 12. - (1) Membrii Guvernului sau reprezentanții mandatați ai acestora au acces la lucrările comisiilor.

(2) În cazul în care Comisia solicită participarea la lucrările ei a unor membri ai Guvernului sau a conducătorilor unor instituții publice, prezența acestora este obligatorie.

(3) Data la care are loc ședința Comisiei și subiectul în legătură cu care sunt convocați vor fi aduse la cunoștința acestora, cu minimum 48 de ore înainte.

(4) În cazul propunerilor legislative, inițiatorii sunt invitați la dezbaterile din Comisie, în scris și cu cel puțin trei zile înainte.

3. Dezbaterile în Comisie

Art. 13. - (1) În cadrul dezbaterilor din Comisie, nimeni nu poate lua cuvântul decât dacă îi este acordat de președinte.

(2) Vorbitorii sunt obligați să se refere strict la subiectul aflat în discuție. În caz contrar, președintele le retrage cuvântul.

(3) La propunerea oricărui membru, Comisia poate hotărî limitarea duratei unor dezbateri sau a luărilor de cuvânt, cu votul a două treimi din numărul membrilor Comisiei.

4. Abateri și sancțiuni

Art. 14. - (1) Abaterile și sancțiunile prevăzute în Regulamentul Senatului, republicat, se constată și se aplică de către președintele de ședință sau, după caz, de președintele Comisiei senatoriale.

(2) Abaterile de la deontologia parlamentară se sancționează cu:

- a) atenționare;
- b) chemarea la ordine;
- c) retragerea cuvântului;
- d) îndepărtarea din sală pe durata ședinței.

(3) Sancțiunile prevăzute la alineatele precedente nu pot împiedica exercitarea dreptului la vot.

Art. 15. - (1) Senatorul care absentează motivat de la lucrările Comisiei din care face parte poate fi înlocuit, pentru acea ședință, de un alt senator, cu drept de vot, din același grup parlamentar, pe baza împuternicirii semnate de liderul grupului parlamentar respectiv.

(2) Dreptul la vot nu poate fi delegat unui alt membru al Comisiei prezent la ședință.

5. Rapoarte, avize, hotărâri

Art. 16. - (1) În prima ședință după primirea proiectului de lege sau a propunerii legislative, Comisia poate desemna, dintre membrii care își exprimă dorința sau la propunerea președintelui, unul sau mai mulți raportori.

(2) Rapoartele, avizele, hotărârile și alte acte ale Comisiei vor cuprinde opinia majorității membrilor Comisiei, opinii separate, motivate, ale altor senatori din Comisie, la cererea acestora, precum și rezultatul voturilor și menționarea amendamentelor admise sau respinse, în anexe distincte.

6. Votul în Comisie

Art. 17. – (1) Comisia poate adopta avize și rapoarte numai în prezența majorității membrilor.

(2) Avizele, rapoartele, hotărârile și alte acte ale Comisiei se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.

(3) Votul în Comisie este deschis. La propunerea oricărui membru, Comisia poate decide prin vot ca anumite avize și rapoarte să fie supuse votului secret.

(4) La propunerea oricărui membru, votul se consemnează nominal în procesul-verbal sau în stenogramă.

7. Lucrările Comisiei

Art. 18. – (1) Lucrările Comisiei, prin decizia acesteia, se consemnează în procese-verbale, se stenografiază sau se înregistrează audio-video.

(2) Actele și documentele Comisiei pot fi consultate de membrii acesteia, precum și de alți senatori. Alte persoane interesate le pot consulta cu aprobarea unui membru al biroului Comisiei.

(3) Toate actele și documentele emise de Comisie se semnează de președintele de ședință și de secretarul acesteia.

(4) Secretarul Comisiei supraveghează personalul de specialitate al acesteia, însărcinat cu evidența și păstrarea tuturor actelor și documentelor.

8. Competențele Comisiei

Art. 19. - Comisia are următoarele competențe:

a) examinează proiecte și propuneri legislative, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor;

b) elaborează, la solicitarea Biroului permanent, un aviz de stabilire a competenței, ca primă Cameră sesizată, în dezbaterile anumitor proiecte de lege și propuneri legislative depuse la Senat;

c) în cazurile de neconstituționalitate constatate potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României, elaborează un raport, reexaminând prevederile respective pentru punerea lor în acord cu decizia Curții Constituționale, operând și corelările tehnico-legislative necesare;

d) în cazurile de neconstituționalitate, constatate potrivit art. 147 alin. (1) din Constituția României, când Biroul permanent sau președintele Senatului sesizează Comisia, aceasta pune în acord prevederile declarate neconstituționale cu prevederile Constituției, cu respectarea prevederilor art. 74 și 147 alin. (1) din Constituție, și poate formula recomandări cu privire la acestea;

e) elaborează, la solicitarea președintelui Senatului sau a Biroului permanent, un punct de vedere asupra conflictelor juridice de natură constituțională între instituțiile statului, pe care-l înaintează acestora, spre consultare;

f) întocmește, în vederea supunerii dezbaterii Senatului, rapoarte privind numirile, validările sau avizele pentru numiri în funcții care, potrivit Constituției și legii, se fac de către Senat ori, după caz, de către Parlament;

g) solicită informații și documente de la autoritățile publice;

h) monitorizează executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului prin care se stabilește încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului de către statul român, informează plenul Senatului cu aspectele importante constatate și poate face recomandări cu privire la executarea acestora;

i) exercită controlul parlamentar asupra instituției Agentului guvernamental și al celorlalte instituții în sarcina cărora cad obligațiile statului român de a executa hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului;

j) invită la dezbateri pe tema executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, solicită informații și urgentează implementarea măsurilor de executare a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului supuse dezbaterii în cadrul Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei;

k) menține legăturile bilaterale cu Comisia pentru afaceri constituționale (AFCO), Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) din cadrul Parlamentului European, Comisia pentru alegerea judecătorilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, precum și cu comisiile de resort (omoloage) din parlamentele naționale ale statelor Uniunii Europene.

Capitolul IV

Proceduri pentru realizarea atribuțiilor

1. Procedura legislativă

Art. 20. - În îndeplinirea atribuțiilor, Comisia procedează după cum urmează:

a) elaborează un aviz de competență, la solicitarea Biroului permanent, în situația în care, analizând prevederile unei inițiative legislative, consideră că, potrivit obiectului de reglementare, Senatul este competent a se pronunța în calitate de Cameră decizională asupra acesteia;

b) examinează proiectele de lege și propunerile legislative, în vederea elaborării de rapoarte sau avize;

c) atunci când se consideră competentă cu privire la un proiect de lege sau o propunere legislativă, trimis de Biroul permanent altei comisii, poate solicita acestuia, cu cel puțin cinci zile înainte de termenul stabilit pentru depunerea raportului/avizului, să-i fie transmis, spre avizare, respectiv pentru întocmirea unui raport comun. În caz de refuz din partea Biroului permanent, Senatul hotărăște asupra solicitării Comisiei, prin votul majorității senatorilor prezenți;

d) dacă se consideră că un proiect de lege sau o propunere legislativă este de competența pe fond a altei comisii, poate cere Biroului permanent transmiterea proiectului de lege sau a propunerii legislative către acea comisie, în termen de cel mult cinci zile de la înregistrarea la Comisie. În caz de refuz din partea Biroului permanent, Senatul hotărăște asupra solicitării Comisiei, prin votul majorității senatorilor prezenți;

e) comisia permanentă sesizată pe fond primește și analizează avizele celorlalte comisii care examinează proiectul de lege sau propunerea legislativă, în termenul stabilit de Biroul permanent. În cazul nerespectării acestui termen, comisia sesizată pe fond poate redacta raportul fără a mai aștepta avizul sau avizele respective;

f) în raportul comisiilor sesizate pe fond se fac referiri motivate la avizele celorlalte comisii care au examinat proiectul, la avizul Consiliului Legislativ și al altor instituții sau organisme care, potrivit legii, sunt competente să avizeze un proiect de lege sau o propunere legislativă, precum și la toate amendamentele, inclusiv cele prevăzute în punctul de vedere al Guvernului. În cazul amendamentelor respinse se menționează motivele avute în vedere;

g) prevederile literelor precedente se aplică și ordonanțelor Guvernului, cu obligația de a fi prevăzute în raport și măsurile necesare cu privire la efectele juridice produse pe perioada de aplicare a ordonanțelor respective;

h) raportul Comisiei se depune la Biroul permanent în termenul stabilit de acesta. Termenul poate fi modificat, la cererea motivată a Comisiei, fără a depăși 15 zile de la data sesizării de

către Biroul permanent, în cazul ordonanțelor de urgență și în cazul în care Senatul este prima Cameră sesizată;

i) avizarea amendamentelor scrise, depuse de senatori, se face de către Comisie atunci când este sesizată pe fond și, numai dacă aceasta consideră necesar, avizarea se va face și de către o altă comisie;

j) pentru observațiile formulate în plen cu privire la probleme de redactare, avizarea se face oral de către raportorul comisiei sesizate pe fond;

k) data amendamentului este data înregistrării sale la Comisie, care va ține o evidență specială a tuturor amendamentelor depuse.

2. Procedura punerii de acord a prevederilor neconstituționale cu dispozițiile Constituției, ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate

Art. 21. - (1) În cazurile de neconstituționalitate a unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia, președintele Senatului transmite Comisiei, spre informare, deciziile Curții Constituționale privind excepțiile ridicate în dosare.

(2) În cazul deciziilor de admitere a excepțiilor de neconstituționalitate referitoare la dispoziții legale în vigoare, membrii Comisiei pot elabora o recomandare cu privire la prevederile reformulate în acord cu dispozițiile constituționale, stabilind și competența Camerei decizionale.

(3) Această recomandare poate fi transformată în inițiativă legislativă, potrivit art. 147 din legea fundamentală, cu respectarea art. 74 din Constituție cu privire la inițiativa legislativă.

3. Procedura de numire

Art. 22. - (1) Comisia este sesizată de către Biroul permanent cu dosarele persoanelor asupra cărora urmează a se da avizul de numire.

(2) Comisia hotărăște situațiile în care audierea este necesară, caz în care dispune invitarea acestora pentru audiere cu cel puțin cinci zile înainte de data ședinței.

(3) Persoanele nominalizate vor fi audiate separat de către Comisie.

(4) În caz de neprezentare motivată la audieri, Comisia hotărăște, prin votul majorității membrilor prezenți, dacă este cazul să stăruie în audiere sau sunt suficiente datele pe care le are la dispoziție pentru a se pronunța.

(5) În cazurile în care Comisia a hotărât că audierea candidaților este obligatorie și un candidat nu se prezintă și nu motivează în niciun fel neprezentarea și nici nu solicită amânare pentru audiere, Comisia poate considera că neprezentarea la audiere constituie renunțarea la candidatură.

(6) Audierea se desfășoară în legătură cu obiectivele și statutul funcției pentru care candidează.

(7) Hotărârile Comisiei se adoptă prin votul secret al majorității membrilor prezenți.

(8) Raportul sau avizul Comisiei se depune în termenul stabilit de Biroul permanent.

Capitolul V ***Personalul tehnic de specialitate***

Art. 23. - Personalul tehnic de specialitate al Comisiei are următoarele atribuții:

a) înregistrează proiectele de lege, propunerile legislative, deciziile Curții Constituționale și încheierile pronunțate în dosare, precum și alte adrese primite de la Biroul permanent;

- b) asigură difuzarea proiectului ordinii de zi și al programului de activitate, stabilite de biroul Comisiei, tuturor membrilor acesteia;
- c) înregistrează amendamentele formulate de senatori și grupuri parlamentare, asigură difuzarea acestora către membrii Comisiei și aduce la cunoștința autorilor lor data ședinței;
- d) ține legătura cu celelalte comisii pentru obținerea, în timp util, a avizelor la proiectele de lege și la propunerile legislative cu care Comisia este sesizată pe fond și informează operativ Comisia cu privire la situația primirii acestora;
- e) transmite la comisiile sesizate pe fond avizele cu care este sesizată Comisia, conform termenului de avizare stabilit;
- f) participă la întocmirea rapoartelor, avizelor sau a altor materiale;
- g) întocmește și supraveghează transmiterea listei invitațiilor la lucrările Comisiei;
- h) asigură lucrările tehnice cu prilejul audierii în comisii a candidaților ce urmează a fi aleși sau numiți de Parlament, în diferite funcții;
- i) asigură redactarea și multiplicarea materialelor elaborate de Comisie.

Capitolul VI

Dispoziții finale

Art. 24. - (1) Prezentul regulament se completează cu prevederile Regulamentului Senatului, republicat, și ale Regulamentului activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

(2) Pentru dispozițiile din Regulamentul Senatului constatate, prin decizie a Curții Constituționale, ca fiind neconstituționale, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru regulament se întrunesc în ședință comună, pentru dezbateri, în urma cărora întocmesc un raport comun.

(3) Pentru probleme care exced dispozițiilor prezentului regulament, Comisia funcționează potrivit prevederilor Regulamentului Senatului, republicat.

Art. 25. - Personalul tehnic de specialitate al Comisiei își desfășoară activitatea potrivit fișei postului, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată.

Art. 26. - Prezentul regulament se adoptă în ședința Comisiei, se supune spre avizare Comisiei pentru regulament, spre aprobare Biroului permanent și se revizuieste ori de câte ori este necesar.

REGULAMENTUL
de organizare și funcționare a Comisiei pentru constituționalitate

CUPRINS:		
	Nr. articol	Nr. pagină
Capitolul I: Organizarea Comisiei		
1. Dispoziții generale	art. 1	pag. 2
2. Componenta Comisiei	art. 2	pag. 2
3. Biroul Comisiei	art. 3-4	pag. 2
Capitolul II: Atribuții		
1. Atribuțiile biroului Comisiei	art. 5	pag. 3
2. Atribuțiile președintelui Comisiei	art. 6	pag. 3
3. Atribuțiile vicepreședintelui Comisiei	art. 7	pag. 4
4. Atribuțiile secretarului Comisiei	art. 8	pag. 4
Capitolul III: Organizarea și funcționarea Comisiei		
1. Convocarea Comisiei	art. 9-10	pag. 4
2. Ședințele Comisiei și publicitatea lor	art. 11-12	pag. 5
3. Dezbaterile în Comisie	art. 13	pag. 5
4. Abateri și sancțiuni	art. 14-15	pag. 5
5. Rapoarte, avize, hotărâri	art. 16	pag. 5
6. Votul în Comisie	art. 17	pag. 6
7. Lucrările Comisiei	art. 18	pag. 6
8. Competențele Comisiei	art. 19	pag. 6
Capitolul IV: Proceduri pentru realizarea atribuțiilor		
1. Procedura legislativă	art. 20	pag. 7
2. Procedura punerii de acord cu prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate	art. 21	pag. 8
3. Procedura de numire	art. 22	pag. 8
Capitolul V: Personalul tehnic de specialitate	art. 23	pag. 8
Capitolul VI: Dispoziții finale	art. 24-26	pag. 9